

УДК 332

Гарасимів І. - ст. гр. ПКМ-51, Драч В. - ст. гр. ПКМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ ОБЩИНИ

Науковий керівник: асистент Берестецька О. М.

Narasymiv I. , Drach V.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

RESEARCH OF CHANGES IN REVENUES OF THE COMMUNITY BUDGET

Supervisor: assistant Berestetska O. M.

Ключові слова: бюджет, община

Keywords: budget, community

Націлюючись на інтеграцію до Європейської спільноти, з метою створення механізмів і умов для забезпечення матеріального й духовного зростання добробуту, належного рівня та якості життя населення на місцевому рівні в Україні введено в 2015 році Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». У зв'язку з цим, актуальними є питання як змінився бюджет громади та які наслідки для населення від цього процесу.

Питання стану бюджету ОТГ (Об'єднана територіальна громада) досліджуються широким колом вчених та практиків, таких як О.В. Артюх, П.Й. Атамас, В.С. Лень, В.Ф. Макімова, В.Я. Плаксінко, Н.М. Ткаченко та інші.

Відповідно до Конституції України, в жителів села або добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища і міста — територіальної громади, є право на місцеве самоврядування — самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1].

Міське самоврядування насамперед, виступає як вираження самоорганізації, самодіяльності, самодисципліни громадян (жителів певної території), його формування як цілісної системи в рамках усього товариства при необхідності має відбуватися першочергово на її нижчих рівнях, у первинних осередках.

Об'єднані територіальні громади можуть самостійно приймати рішення як їм поводитися в тій чи іншій, а інколи і в проблемній ситуації. По-перше – приймати нормативне рішення, яке врегулює процес складання бюджету розвитку і, відповідно, розподіл ресурсів. По-друге – застосовувати існуючі механізми в окремо взятих ситуаціях, або вирішувати питання в контексті політичних процесів.

Основними документами ОТГ може бути статут та програма-соціально економічного розвитку. Статут – найбільш складний і відповідальний документ, це паспорт чи «конституція» громади. Програма соціально-економічного розвитку може передбачити пріоритетність і черговість видатків в межах усієї ОТГ на визначений період.

У суспільстві надзвичайно важливу роль відіграють фінанси. Оскільки вони є основною складовою частиною економічних відносин та водночас головним інструментом втілення основних напрямів державної, регіональної та місцевої політики соціально-економічного розвитку. Особлива увага сьогодні приділяється саме формуванню бюджету ОТГ.

В сучасних умовах органам місцевого самоврядування новостворених об'єднаних громад, важливо знати і розуміти природу місцевих фінансів, розбиратися в механізмі їх функціонування, уміти аналізувати ті процеси і явища, що пов'язані з формуванням, розподілом і використанням грошових фондів, бачити ті форми, методи і засоби, за допомогою яких можна найбільш повно використовувати місцеві фінанси як один із інструментів ефективного впливу на всі процеси соціально-економічного розвитку своєї громади. Саме через місцеві фінанси формуються певні відносини органів самоврядування практично з усіма підприємствами, установами, що розміщені на їхній території, і населенням цієї території [2].

Козлівська ОТГ була однією з перших в Тернопільській області. Ми вирішили дослідити, які ж зміни в доходах бюджету відбулися в цій громаді від початку її створення (табл.1).

Таблиця 1

Доходи бюджету Козлівської ОТГ за 2016 - 2018 рр. у грн.¹

Показники	2016	2017	2018	Зміна 2017р. до 2014 р., (+, -)грн	Зміна 2017р. до 2014 р, %
Доходи	3299402	4738123	6521762	+1783639	+37,64
Бюджетні асигнування	2856984	4147522	6161127	+2013605	+48,55

¹ Джерело: побудовано автором за даними [3].

Виходячи з наведених показників можна зробити висновок, що з впровадженням територіальних громад доходи в бюджеті місцевого самоврядування щороку зростають. Це дало поштовх до витрат цих коштів на покращення благоустрою місцевої громади, та збільшення можливостей контролю за рухом коштів на місцевому рівні. Були проведені заходи за рахунок збільшення коштів місцевого бюджету, такі як:

- Співфінансування ремонту доріг;
- Капітальні ремонти даху школи та двох клубів;
- Надання грошових допомог учасникам АТО та малозабезпеченим верствам населення.

Оскільки, зростання обсягів фінансового забезпечення територіальних громад дає підстави розвивати освітню, медичну, соціальну, екологічну та інші сфери, то при позитивній динаміці нарощення закріплених доходів, територіальні громади намагатимуться здійснювати пошук альтернативних джерел фінансування. Отже, Козлівська ОТГ як і більшість територіальних громад України, отримують достатній поштовх і підтримку держави для відновлення і розвитку місцевих територій.

Література:

1. Конституція України. <https://juristoff.com/resyrsi/kz/konstitutsiya-ukrajini/rozdil-11-mistseve-samovryaduvannya-konstitutsiya-ukrajini/11101-stattya-140-konstituciya-ukrajini-2013-statti-konstituciji-ukrajini>
2. Нездойминога О.Є. «Особливості формування бюджету територіальної громади» . Електронний доступ: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/71.pdf
3. Офіційний сайт Козлівської громади. Електронний доступ: <https://kozlivska-gromada.gov.ua/>